

На основу члана 62. став 1. тачка 15) Закона о националним саветима националних мањина („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 20/14 - УС, 55/14 и 47/18),

Републичка изборна комисија, на седници одржаној 5. септембра 2022. године, донела је

У П У Т С Т В О

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ НЕПОСРЕДНИХ ИЗБОРА ЗА ЧЛАНОВЕ НАЦИОНАЛНИХ САВЕТА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређује поступак спровођења непосредних избора за чланове националних савета националних мањина (у даљем тексту: избори).

II. ОРГАНИ И ТЕЛА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 2.

Органи за спровођење избора су Републичка изборна комисија и бирачки одбори.

Републичка изборна комисија

Члан 3.

(1) Републичка изборна комисија (у даљем тексту: Комисија) обавља послове који су одређени Законом о националним саветима националних мањина и овим упутством.

(2) Комисија може да овласти свог члана или заменика члана (у даљем тексту: координатор) да у управном округу и граду Београду обавља у име Комисије поједине радње које су у вези са организацијом, припремом и спровођењем избора, односно гласања.

Радна тела Комисије

Члан 4.

(1) За пружање техничке помоћи у организовању избора, Комисија образује радна тела Комисије (у даљем тексту: радна тела).

(2) Радно тело се образује за територију једне или више јединица локалне самоуправе, као и за територију једне или више градских општина града Београда.

(3) Радна тела нису органи за спровођење избора, већ искључиво обављају послове који су предвиђени овим упутством.

(4) Радна тела:

1) старају се о уређењу бирачких места;

2) примају изборни материјал од координатора и предају га бирачким одборима пре гласања;

3) преузимају изборни материјал од бирачких одбора после гласања и предају га координаторима;

4) пружају подршку бирачким одборима на спровођењу гласања на дан избора;

5) обављају и друге послове у складу са овим упутством и посебним актима Комисије.

Састав радног тела

Члан 5.

(1) Радно тело чине чланови именовани на предлог начелника општинске/градске управе односно начелника општинског/градског органа управе надлежног за изборне послове и начелника органа управе градске општине града Београда (у даљем тексту: начелник управе) из реда лица са високим образовањем запослених у јавном сектору (државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, установе, јавна предузећа). Приликом предлагања кандидата за чланове радних тела, предност треба дати лицима уписаним у посебне бирачке спискове националних мањина која имају високо образовање у области правних наука и искуство у спровођењу избора.

(2) Ако се радно тело образује за територију једне јединице локалне самоуправе која има до десет бирачких места, радно тело има три члана.

(3) Ако се радно тело образује за територију једне јединице локалне самоуправе која има од десет до 20 бирачких места, радно тело има пет чланова.

(4) Ако се радно тело образује за територију једне јединице локалне самоуправе која има преко 20 бирачких места, радно тело има седам чланова.

(5) Ако се радно тело образује за територију више јединица локалне самоуправе, односно више градских општина града Београда, радно тело има онолико чланова колико јединица локалне самоуправе, односно градских општина обухвата, који се именују на предлог начелника управа сваке од обухваћених јединица локалне самоуправе односно градских општина.

(6) У састав радног тела улази и начелник управе.

(7) Ако се радно тело образује за територију више јединица локалне самоуправе, односно више градских општина града Београда, у састав радног тела улазе начелници управа тих јединица локалне самоуправе, односно градских општина.

(8) Уколико начелник управе није у могућности да обавља дужности члана радног тела, у радно тело улази његов заменик. Уколико ни заменик начелника управе није у могућности да обавља дужности члана радног тела, начелник управе ће у састав радног тела предложити лице запослено у општинској/градској управи које испуњава услове из става 1. овог члана.

(9) Начелник управе обезбеђује услове за рад радног тела и координира његов рад.

(10) Рад радног тела образованог за територију више јединица локалне самоуправе, односно више градских општина града Београда, координира начелник управе јединице локалне самоуправе, односно градске општине са највећим бројем бирача уписаних у посебне бирачке спискове националних мањина.

Члан 6.

Комисија посебним актом утврђује број, састав и подручје рада радних тела, најкасније 30 дана пре дана одржавања избора.

Члан 7.

(1) Предлоге за именовање чланова радних тела, начелници управа подnose Комисији у року од пет дана од дана доношења одлуке из члана 6. овог упутства.

(2) Предлог за именовање треба да садржи: име и презиме, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), занимање, место и адресу пребивалишта, број мобилног телефона за контакт и адресу за пријем електронске поште.

(3) Координатор је овлашћен да предложи измену предлога начелника управе за именовање члана радног тела, при чему је дужан да такав предлог образложи.

(4) Ако начелник управе благовремено не предложи неког члана радног тела, Комисија ће за члана радног тела именовати лице одговарајуће за вршење ове дужности.

(5) Комисија образује радна тела најкасније 20 дана пре дана одржавања избора.

Састав бирачког одбора

Члан 8.

(1) Бирачки одбор чине председник, четири члана и њихови заменици, именовани на предлог начелника управе.

(2) За председника бирачког одбора и заменика председника бирачког одбора именују се лица запослена у јавном сектору (државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, установе, јавна предузећа).

(3) Приликом предлагања председника, заменика председника, чланова и заменика чланова бирачких одбора, предност треба дати лицима уписаним у посебне бирачке спискове националних мањина.

(4) Приликом предлагања председника бирачког одбора, предност треба дати лицу које има високо образовање и искуство у спровођењу избора.

(5) Приликом предлагања лица у бирачке одборе, начелници управа треба да воде рачуна о уравнотеженој заступљености полова и потреби да укључе особе са инвалидитетом у спровођење изборног поступка.

Члан 9.

(1) Председнике, заменике председника, чланове и заменике чланова бирачких одбора именује Комисија.

(2) Решење о образовању бирачких одбора и именовању председника и чланова бирачких одбора и њихових заменика Комисија доноси најкасније десет дана пре дана одржавања избора.

Члан 10.

(1) Предлог за именовање лица у бирачке одборе начелници управа достављају Комисији најкасније 15 дана пре дана одржавања избора.

(2) У предлогу за именовање наводе се следећи подаци о предложеним лицима: име и презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број мобилног телефона и адресу за пријем електронске поште.

(3) Координатор је овлашћен да предложи измену предлога начелника управе за именовање лица у бирачке одборе, при чему је дужан да такав предлог образложи.

(4) Ако начелник управе благовремено не предложи неко лице у бирачки одбор, Комисија ће у бирачки одбор именовати лице одговарајуће за вршење дужности у бирачком одбору.

Законска ограничења**Члан 11.**

(1) Једно лице може да буде именовано само у један орган за спровођење избора.

(2) У бирачки одбор не може да буде предложено односно именовано лице које је члан националног савета односно кандидат за члана националног савета.

(3) Приликом предлагања именовања и замене лица у бирачком одбору, начелник управе је дужан да пази на законска ограничења у погледу чланства у бирачком одбору.

Промена лица у бирачком одбору**Члан 12.**

(1) Промена лица именованог у бирачки одбор, на предлог надлежног начелника управе, врши се најкасније три дана пре дана одржавања избора.

(2) Изузетно, председник и заменик председника бирачког одбора могу се променити најкасније до отварања бирачког места ради гласања ако умру, разболе се или изгубе изборно право.

(3) До предаје изборног материјала радним телима промену лица у бирачком одбору врши Комисија, а након предаје координатор.

III. ПОДНОШЕЊЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ

Ко може да поднесе изборну листу

Члан 13.

Изборну листу кандидата за чланове националног савета (у даљем тексту: изборна листа) може поднети: група бирача уписаних у посебан бирачки списак националне мањине, удружење чији се циљеви остварују у области заштите права националне мањине чији се национални савет бира и регистрована политичка странка националне мањине чији се национални савет бира (у даљем тексту: предлагач изборне листе).

Група бирача као предлагач изборне листе

Члан 14.

(1) Групу бирача образују најмање три бирача уписана у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савет бира.

(2) Група бирача образује се писменим споразумом овереним код органа надлежног за оверу потписа у складу са законом којим се уређује оверавање потписа.

(3) Споразум о образовању групе бирача обавезно садржи:

1) циљеве образовања групе бирача тј. навод да се група бирача образује ради учешћа на расписаним непосредним изборима за чланове националног савета националне мањине;

2) податке о лицима која су је образовала (име и презиме, ЈМБГ и место и адресу пребивалишта, наведени према подацима из личне карте);

3) лице које је из реда групе бирача одређено да заступа групу бирача;

4) назив групе бирача, који на почетку мора да садржи ознаку „Група бирача“;

5) назив изборне листе која се подноси (који обухвата и носиоца изборне листе, ако је одређен);

6) датум закључења споразума.

(4) Споразум о образовању групе бирача мора да буде закључен и оверен након ступања на снагу одлуке о расписивању избора, а пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

(5) Споразум о образовању групе бирача сачињава се на српском језику, ћириличким писмом, а може да се сачини и на језику и писму националне мањине, тако што би сваки члан споразума садржао прво текст на српском језику и ћириличким писмом, а испод тај текст наведен на језику и писму националне мањине.

(6) Изборну листу у име групе бирача подноси лице одређено да заступа групу бирача, или лице које он за то овласти, на обрасцу који прописује Комисија.

Удружење као предлагач изборне листе

Члан 15.

Изборну листу у име удружења подноси заступник удружења уписан у Регистар удружења, или лице које он за то овласти, на обрасцу који прописује Комисија.

Политичка странка националне мањине као предлагач изборне листе

Члан 16.

Изборну листу у име политичке странке националне мањине подноси заступник политичке странке уписан у Регистар политичких странака, или лице које он за то овласти, на обрасцу који прописује Комисија.

Положај лица које је овлашћено за подношење изборне листе

Члан 17.

Лице које је овлашћено да поднесе изборну листу, овлашћено је и да у име предлагача изборне листе врши све друге радње у изборима, осим ако предлагач изборне листе друкчије не одреди и о томе писмено обавести Комисију.

Рок за подношење изборне листе

Члан 18.

Изборна листа подноси се најкасније 15 дана пре дана одржавања избора.

Начин и време подношења изборне листе

Члан 19.

(1) Изборна листа се подноси непосредно Комисији у згради Народне скупштине у Београду, Улица краља Милана 14.

(2) Изборна листа се може поднети сваког радног дана, у времену од 9,00 до 17,00 часова, осим последњег дана за подношење изборне листе, када се може поднети до 24,00 часа. Подношење изборне листе треба најавити претходног дана до 17,00 часова, електронском поштом на адресу rik@parlament.rs.

(3) Изузетно, изборна листа се може поднети и у дане викенда, у ком случају се подношење најављује у петак до 17,00 часова, с тим да ће време подношења одредити председник Комисије. Приликом одређивања времена подношења изборне листе обавезно се поштује редослед пријављивања подношења изборних листа.

Садржина изборне листе

Члан 20.

(1) Изборна листа подноси се на обрасцу који прописује Комисија, у писменој и електронској форми (ЦД, ДВД или УСБ).

(2) Садржина изборне листе у писменој форми и изборне листе у електронској форми мора бити истоветна.

(3) Изборна листа садржи:

- 1) назив предлагача изборне листе;
- 2) назив изборне листе, који може да садржи и име и презиме неког лица (носилац изборне листе);
- 3) податке о свим кандидатима за чланове националног савета (редни број на изборној листи, име и презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта кандидата);
- 4) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона, адресу за пријем електронске поште и потпис лица које подноси изборну листу.

(4) На изборној листи мора да се налази најмање једна трећина кандидата од броја чланова националног савета који се бира, а највише онолико кандидата колико се чланова националног савета бира.

(5) Кандидат може бити само оно лице које је уписано у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савет бира.

(6) Име и презиме кандидата наводе се у изборној листи према српском правопису и ћириличким писмом, а могу да буду наведени и према правопису и писму националне мањине, при чему редослед одређује предлагач изборне листе.

(7) На изборној листи међу свака три кандидата по редоследу на изборној листи (прва три места, друга три места и тако до краја листе) мора да буде најмање по један кандидат – припадник оног пола који је мање заступљен на изборној листи.

(8) Ако изборна листа не испуњава садржинске услове из овог члана, сматраће се да садржи недостатке за проглашење.

Назив предлагача изборне листе

Члан 21.

(1) Ако изборну листу подноси група бирача, дужна је да у изборној листи и у свим осталим изборним документима као назив предлагача наведе свој назив из споразума о образовању групе бирача. Назив групе бирача мора да на почетку садржи ознаку „Група бирача“ и не може да садржи речи „странка“ или „удружење“ ни у једном падежу, нити назив регистроване политичке странке или регистрованог удружења.

(2) Ако изборну листу подноси удружење, дужно је да у изборној листи свој назив као предлагача изборне листе наведе према називу из акта о регистрацији удружења.

(3) Ако изборну листу подноси политичка странка националне мањине, дужна је да у изборној листи свој назив као предлагача изборне листе наведе према називу из акта о регистрацији политичке странке.

Назив изборне листе

Члан 22.

(1) Изборна листа има назив који одређује предлагач изборне листе.

(2) Ако изборну листу предлаже група бирача, назив изборне листе садржи назив утврђен споразумом о образовању групе бирача. Назив

изборне листе групе бирача не може да садржи речи „удружење“ и „странка“ ни у једном падежу, нити назив регистрованог удружења или регистроване политичке странке.

(3) Ако изборну листу предлаже удружење, назив изборне листе може да садржи назив удружења, који се наводи према називу удружења из акта о његовој регистрацији.

(4) Ако изборну листу предлаже политичка странка националне мањине, назив изборне листе мора да садржи назив политичке странке из акта о њеној регистрацији.

(5) Назив изборне листе коју предлаже група бирача или удружење не може да упућује на назив цркве и верске заједнице.

(6) У назив изборне листе може се укључити и име и презиме једног лица (носилац изборне листе), уз његову писмену сагласност, дату на обрасцу који прописује Комисија.

(7) Изузетно од става 6. овог члана, сматраће се да је лице тиме што је потписало изборну листу, овлашћење за подношење изборне листе или споразум о образовању групе бирача дало сагласност и да се његово име употреби у називу изборне листе.

(8) Назив изборне листе може уз име носиоца изборне листе да садржи његов надимак или општепознати псеудоним.

(9) Носилац изборне листе може, али не мора бити кандидат за члана националног савета на тој изборној листи.

(10) Исто лице не може бити носилац двеју изборних листа, нити може бити носилац једне изборне листе, а кандидат за члана националног савета на другој изборној листи.

(11) Назив изборне листе не може да садржи имена историјских или измишљених личности.

(12) Назив изборне листе наводи се на српском језику и ћириличким писмом, а може се навести и на језику и писму националне мањине.

Документација која се доставља уз изборну листу

Члан 23.

(1) Уз изборну листу прилаже се следећа документација:

1) изјава сваког кандидата да прихвата кандидатуру за члана националног савета, на обрасцу који прописује Комисија и који садржи његово име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта, оверена код јавног бележника или у општинској, односно градској управи, а у општинама, односно градовима где нису именовани јавни бележници и код основног суда, судске јединице или пријемне канцеларије основног суда;

2) сагласност носиоца изборне листе да буде носилац изборне листе, на обрасцу који прописује Комисија а који садржи његово име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, ако назив изборне листе садржи име и презиме тог физичког лица и ако он није потписао изборну листу, овлашћење за подношење изборне листе или споразум о образовању групе бирача;

3) овлашћење лица које је предлагач овластио да поднесе изборну листу, на обрасцу који прописује Комисија а који садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта лица које се овлашћује, ако изборну листу не подноси заступник групе бирача, удружења или политичке странке националне мањине;

4) изјаве бирача да подржавају изборну листу, на обрасцу који прописује Комисија и који садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта за сваког бирача, оверене пре истека рока за подношење изборне листе код јавног бележника или у општинској, односно градској управи, а у општинама, односно градовима где нису именовани јавни бележници и код основног суда, судске јединице или пријемне канцеларије основног суда;

5) списак бирача који подржавају изборну листу, израђен у писменом и електронском облику (ЦД, ДВД или УСБ), тако да списак у оба облика буде истоветан, а који потписује лице које подноси изборну листу, на обрасцу који прописује Комисија, а који садржи презиме и име бирача, његов ЈМБГ и податке о оверитељу који је оверио потпис на изјави;

6) оверен споразум о образовању групе бирача, ако изборну листу предлаже група бирача;

7) оверена копија статута удружења достављеног Агенцији за привредне регистре, ако изборну листу предлаже удружење.

(2) Изјаве бирача да подржавају изборну листу и списак тих бирача морају бити сложени по азбучном реду општине/града на чијој територији су изјаве оверене, а у оквиру општине/града морају бити сложене по овлашћеном оверитељу.

(3) Обрасце за подношење изборне листе прописује Комисија посебним актом и објављује их у року од пет дана од доношења одлуке о расписивању избора.

Прикупљање потписа бирача који подржавају изборну листу

Члан 24.

(1) Изборну листу својим потписима мора подржати најмање 1%, а не мање од 50 бирача уписаних у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савет бира.

(2) За утврђивање најмањег броја потписа бирача потребног за подршку изборној листи, меродавно је решење министарства надлежног за вођење посебног бирачког списка о привременом закључењу посебног бирачког списка. Комисија на својој веб-презентацији благовремено објављује информацију о најмањем броју изјава бирача неопходном за подношење изборне листе кандидата за чланове свих националних савета националних мањина који се бирају на непосредним изборима.

(3) Бирач може својим потписом подржати изборну листу само једног предлагача.

(4) Оверена изјава бирача да подржава изборну листу пуноважна је и када су учињене омашке приликом попуњавања обрасца изјаве ако се са сигурношћу може утврдити којој изборној листи је дата подршка и да је изјаву оверио надлежни орган.

(5) Забрањено је да се потписи подршке прикупљају од бирача на њиховом радном месту или да се бирач на било који начин изложи притиску да потписом подржи изборну листу.

(6) Комисија најкасније седам дана пре дана одржавања избора на веб-презентацији објављује за сваку проглашену изборну листу број оверених изјава бирача који су својим потписом подржали ту изборну листу по јединицама локалне самоуправе, са подацима о томе колико је изјава у оквиру сваке јединице локалне самоуправе појединачно оверио сваки од овлашћених оверитеља (јавни бележник, општинска односно градска управа или основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда).

Недостаци изборне листе

Члан 25.

(1) Када Комисија утврди да изборна листа није поднета благовремено, донеће решење о одбацивању изборне листе.

(2) Када Комисија утврди да изборна листа садржи недостатке који онемогућују проглашење изборне листе, донеће, у року од 24 часа од пријема изборне листе, закључак којим се предлагачу изборне листе налаже да, најкасније у року од 48 часова од часа достављања закључка, отклони те недостатке. У закључку се предлагачу изборне листе указује на начин отклањања недостатака.

(3) Када Комисија утврди да изборна листа садржи недостатке, односно ако утврди да недостаци нису отклоњени, или нису отклоњени у прописаном року, донеће у наредних 48 часова решење о одбијању проглашења изборне листе.

Проглашење изборне листе

Члан 26.

(1) Комисија проглашава изборну листу предлагача одмах по пријему изборне листе и пратеће документације, а најкасније у року од 24 часа од пријема изборне листе.

(2) Решење о проглашењу изборне листе из става 1. овог члана Комисија доставља без одлагања предлагачу.

(3) Предлагач проглашене изборне листе може повући изборну листу најкасније до дана утврђивања збирне изборне листе.

Обустављање поступка избора чланова националног савета

Члан 27.

(1) Ако се за изборе за чланове одређеног националног савета не пријави ниједна изборна листа, ако ниједна пријављена изборна листа не буде проглашена или ако број кандидата на проглашеним изборним листама буде мањи од броја чланова националног савета који се бира, Комисија доноси решење о обустављању поступка избора чланова тог националног савета.

(2) Када решење о обустављању поступка избора чланова националног савета постане правноснажно, Комисија о њему обавештава министарство надлежно за људска и мањинска права.

IV. ЗБИРНА ИЗБОРНА ЛИСТА

Члан 28.

(1) Збирна изборна листа за избор сваког националног савета посебно, садржи све изборне листе, са личним именима свих кандидата и подацима о години рођења, занимању и пребивалишту.

(2) Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редоследу њиховог проглашавања.

(3) Комисија утврђује збирне изборне листе кандидата за чланове сваког националног савета посебно и објављује их у „Службеном гласнику Републике Србије“, најкасније десет дана пре дана одржавања избора.

(4) Комисија неће утврдити збирну изборну листу ако број кандидата на проглашеним изборним листама буде мањи од броја чланова националног савета који се бира.

V. БИРАЧКА МЕСТА

Надлежност за одређивање бирачких места

Члан 29.

(1) Комисија одређује и оглашава у „Службеном гласнику Републике Србије“ бирачка места на којима ће се гласати на изборима, на касније 20 дана пре дана одржавања избора.

(2) Комисија одређује бирачка места у сарадњи са општинским/градским органима управе, односно органима управе градских општина града Београда (у даљем тексту: општинске/градске управе).

Начин одређивања бирачких места

Члан 30.

(1) Бирачко место одређује се за гласање најмање 100, а највише 2.500 бирача.

(2) У изузетним случајевима, може се одредити бирачко место и за гласање мање од 100 бирача, ако би, због просторне удаљености или неповољног географског положаја, бирачима гласање на другом бирачком месту било знатно отежано.

(3) Бирачко место може да обухвати територију једне или више јединица локалне самоуправе, део насељеног места, једно насељено место или више насељених места.

(4) За свако бирачко место одређује се: број бирачког места, назив бирачког места, адреса бирачког места и подручје с којег гласају бирачи на том бирачком месту (општина, град, градска општина, улица, кућни број, село, заселак, насеље и сл.).

Објекти у којима се налазе бирачка места

Члан 31.

(1) За бирачка места се, по правилу, одређују просторије у јавној својини, а само изузетно и просторије у приватној својини.

(2) Предлог општинске/градске управе да бирачко место буде у објекту у приватној својини мора бити образложен.

(3) Бирачко место не може да буде у верском објекту, у објекту у власништву политичке странке или који користи политичка странка, као и објекту у власништву кандидата за члана националног савета, или члана његове породице.

(4) Сви објекти у којима се налазе просторије одређене као бирачка места, без обзира на то да ли су у јавној или приватној својини, док траје гласање сматрају се објектима у јавној употреби, у смислу закона који уређује кретање уз помоћ пса водича.

Површина просторије за гласање

Члан 32.

(1) Просторија која се одређује за бирачко место са мање од 1.000 бирача треба да буде површине од најмање 30 метара квадратних.

(2) Просторија која се одређује за бирачко место са 1.000 и више бирача треба да буде површине од најмање 50 метара квадратних.

Приступачност бирачких места

Члан 33.

(1) Приликом одређивања бирачког места, водиће се рачуна о томе да бирачко место буде приступачно (физички и комуникацијски).

(2) Приступачност подразумева да прилаз до објекта у којем је једно или више бирачких места и пешачки прелаз буду без препрека, да постоји паркинг место за особе са инвалидитетом, да је улаз у објекат у равни са тротоаром или да постоји адекватан начин за савладавање препрека, да врата на објекту омогућавају несметани улаз, да је омогућено кретање у објекту у једном нивоу или да постоји могућност несметане вертикалне комуникације, као и да су обезбеђене форме информација и комуникација са бирачима.

(3) За бирачка места се, где год је то могуће, одређују просторије у приземљу/партеру објекта у којем се налази бирачко место.

Уређивање бирачких места

Члан 34.

(1) Радно тело је дужно да у сарадњи са општинском/градском управом благовремено обезбеди да просторија за гласање буде уређена на начин који је прописан законом, правилима о раду бирачких одбора и овим упутством и отворена за гласање.

(2) Просторија за гласање мора да буде уређена на начин који омогућује тајност гласања, у складу са правилима о раду бирачких одбора.

(3) Бирачко место мора бити уређено тако да се омогући приступ и несметано кретање бирача који су особе са инвалидитетом.

(4) На бирачком месту и на 50 метара од бирачког места забрањено је истицање симбола предлагача изборних листа и другог изборног пропагандног материјала.

(5) Бирачки одбор обезбедиће лицима која надгледају, односно прате рад бирачког одбора (представницима предлагача проглашених изборних листа и посматрача) одговарајуће место са кога могу да прате ток гласања и утврђивање резултата гласања.

VI. ПОСЕБНИ БИРАЧКИ СПИСКОВИ

Упис и промене у посебном бирачком списку

Члан 35.

(1) Општинска/градска управа која је надлежна за ажурирање дела посебног бирачког списка одређене националне мањине, врши упис бирача који нису уписани у посебан бирачки списак, као и промену података у посебном бирачком списку, све до његовог закључења, односно најкасније 15 дана пре дана одржавања избора.

(2) Од закључења посебних бирачких спискова националних мањина (у даљем тексту: бирачки списак), па до 72 часа пре дана одржавања избора, упис бирача који нису уписани у бирачки списак и промене у бирачком списку врши министарство надлежно за вођење бирачког списка.

Закључење бирачког списка и објављивање укупног броја бирача

Члан 36.

(1) Министарство надлежно за вођење бирачког списка решењем закључује бирачки списак 15 дана пре дана одржавања избора и у решењу утврђује укупан број бирача за сваку националну мањину, као и број бирача по бирачким местима, и то укупно за свако бирачко место и разврстано по националним мањинама.

(2) Решење о закључењу бирачког списка министарство надлежно за вођење бирачког списка објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ у року од 24 часа од његовог доношења и доставља га Комисији.

Достављање извода из бирачког списка

Члан 37.

Министарство надлежно за вођење бирачког списка саставља оверене изводе из бирачког списка за свако бирачко место и сваку националну мањину и доставља их Комисији у року од 48 часова од закључења бирачког списка.

Достава решења о накнадним променама у бирачком списку

Члан 38.

Министарство надлежно за вођење бирачког списка доставља Комисији сва решења на којима се заснивају промене у бирачком списку, које је донело од закључења бирачког списка до 72 часа пре дана одржавања избора.

Унос података из решења о накнадним променама у бирачком списку

Члан 39.

(1) Комисија, на основу решења министарства надлежног за вођење бирачког списка на којима се заснивају промене у бирачком списку, уноси измене у изводе из бирачког списка, узимајући у обзир само она решења која је примила најмање 48 часова пре дана одржавања избора.

(2) Упис промена у извод из бирачког списка уноси се према подацима из решења на којима се заснивају промене у бирачком списку, почев од редног броја 1, на крају извода из бирачког списка, на посебној страни, под називом: „Накнадне промене”.

Утврђивање и објављивање коначног броја бирача

Члан 40.

Комисија, одмах након уноса промена из члана 38. овог упутства, утврђује и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ коначан број бирача за сваку националну мањину, као и број бирача по бирачким местима, и то укупан за свако бирачко место и разврстан по националним мањинама.

VII. ОБАВЕШТЕЊЕ О ДАНУ И ВРЕМЕНУ ОДРЖАВАЊА ИЗБОРА

Члан 41.

(1) Доставу обавештења бирачима о дану и времену одржавања избора, са бројем и адресом бирачког места на коме бирач гласа и бројем под којим је уписан у извод из бирачког списка, врши општинска/градска управа.

(2) Достава обавештења из става 1. овог члана врши се најкасније пет дана пре дана одржавања избора.

VIII. СТАНДАРДИ ЗА ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ

Штампање изборног материјала

Члан 42.

(1) Гласачки листићи и остали изборни материјал за спровођење избора штампају се у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“.

(2) Гласачки листићи за изборе штампају се на папиру заштићеном воденим жигом.

(3) Комисија одлуком утврђује боју гласачког листића и боју контролног листа за проверу исправности гласачке кутије и објављује је у "Службеном гласнику Републике Србије".

(4) Гласачки листићи и контролни лист за проверу исправности гласачке кутије не могу бити исте боје.

Гласачки листићи

Члан 43.

(1) Број гласачких листића који се штампају мора да буде једнак броју бирача који су уписани у бирачки списак за сваку националну мањину чији се национални савет бира.

(2) Комисија одлуком утврђује број гласачких листића који се штампа, као и број резервних гласачких листића.

(3) Број резервних гласачких листића за сваки национални савет који се бира не може да буде већи од 0,5% од укупног броја бирача сваке националне мањине, нити мањи од 10, с тим да тај број може да буде и већи, у складу са коначним бројем бирача који утврди Комисија.

(4) Комисија одлуком утврђује облик и изглед гласачких листића, а саставни део одлуке су и узорци гласачког листића.

Употреба језика и писама

Члан 44.

(1) Текст образаца за подношење изборне листе, текст збирне изборне листе, текст гласачког листића, текст обрасца записника о раду бирачког одбора и текст уверења о избору за члана националног савета националне мањине штампају се на српском језику и ћириличким писмом.

(2) Ако су језик и писмо националне мањине чији се национални савет бира у службеној употреби у најмање једној јединици локалне самоуправе, текстови материјала из става 1. овог члана штампају се двојезично, односно и на језику и писму националне мањине, и то тако што се текст на језику и писму националне мањине штампа испод текста на српском језику и ћирилици, у истом облику и са истом величином слова.

Припрема за штампање гласачких листића

Члан 45.

(1) Након доношења одлуке о облику и изгледу гласачких листића, Комисија сачињава узорак гласачког листића који оверава председник Комисије својим потписом и печатом Комисије.

(2) На основу овереног узорка гласачког листића штампарија врши припрему за штампање гласачких листића.

(3) Први примерци гласачких листића се на лицу места уништавају све док се не одштампа гласачки листић који испуњава потребне графичке стандарде.

(4) Први одштампани гласачки листић који испуњава потребне графичке стандарде упоређује са овереним узорком гласачког листића председник Комисије или лице које он за то овласти.

(5) Пошто утврди да је одштампани примерак гласачког листића подударан са овереним узорком, председник Комисије или лице које он за то овласти својим потписом одобрава да се штампа гласачки листић у утврђеном броју примерака.

(6) Одмах пошто се заврши штампање, у присуству најмање три овлашћена члана, односно заменика члана Комисије који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача уништавају се сви гласачки

листићи који су технички вишак, као и сав материјал који је служио за припрему штампања гласачких листића, о чему се сачињава записник.

Надзор над штампањем

Члан 46.

(1) Штампање гласачких листића надзире Комисија.

(2) Комисија је дужна да омогући јавност штампања гласачких листића.

(3) Представници предлагача изборних листа и акредитовани представници домаћих и страних посматрача имају право да присуствују штампању, бројању и паковању гласачких листића и достављању гласачких листића Комисији, радним телима, односно бирачким одборима.

(4) Комисија је дужна да благовремено обавести предлагаче изборних листа и домаће и стране посматраче о томе да њихови представници имају право да присуствују штампању, бројању, паковању и достављању гласачких листића, као и о томе где се одвијају и кад почињу те радње.

(5) Овлашћено лице предлагача изборне листе доставља Комисији у писменом облику обавештење о лицима која ће присуствовати штампању, бројању и паковању гласачких листића, у којем се за свако то лице наводи име и презиме, број личне карте и број мобилног телефона.

(6) Представници предлагача изборних листа који присуствују предаји гласачких листића Комисији и примопредаји гласачких листића радним телима, односно бирачким одборима, морају да имају овлашћење за присуствовање наведеним радњама, које садржи име и презиме представника, број личне карте и број мобилног телефона.

(7) Јавно предузеће „Службени гласник“ је дужно да води евиденцију присуства представника предлагача изборних листа и домаћих и страних посматрача штампању, бројању и паковању гласачких листића.

Гласачка кутија и паравани за обезбеђивање тајности гласања

Члан 47.

За гласање на изборима користе се гласачка кутија и паравани за обезбеђивање тајности гласања израђени према Упутству о јединственим стандардима за изборни материјал („Службени гласник РС“, број 19/22).

Спреј за обележавање прста бирача

Члан 48.

Обележавање прста бирача као знак да је бирач гласао врши се спрејом од специјалног нерастворљивог УВ мастила, видљивог под посебном светлошћу УВ лампе.

IX. ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА БИРАЧКИМ ОДБОРИМА ПРЕ ГЛАСАЊА

Изборни материјал који обезбеђује Комисија

Члан 49.

(1) Комисија за сваки бирачки одбор обезбеђује следећи изборни материјал:

1) Збирну изборну листу кандидата за чланове сваког националног савета који се бира на бирачком месту;

2) извод из бирачког списка за гласање на бирачком месту за сваки национални савет који се бира на бирачком месту;

3) потребан број гласачких листића, који одговара броју бирача који су уписани у извод из тачке 2) овог става;

4) Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије;

5) образац Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за чланове сваког националног савета који се бира на бирачком месту (у даљем тексту: записник о раду бирачког одбора), у шест примерака;

6) образац Контролног формулара за логичко-рачунско слагање резултата гласања на бирачком месту;

7) образац Записника о посматрачима рада бирачког одбора;

8) Народну заставу Републике Србије;

9) обрасце потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места;

10) решење о образовању бирачког одбора;

11) идентификационе картице за чланове бирачких одбора;

12) образац евиденције о присуству чланова и заменика чланова бирачког одбора на бирачком месту, у два примерка;

13) списак представника предлагача изборних листа за надгледање рада бирачких одбора;

14) списак представника домаћих и страних посматрача акредитованих за праћење рада бирачких одбора;

15) ознаку бирачког места, информативне постере за бираче, приручник и др;

16) гласачку кутију, ознаку гласачке кутије и две налепнице за печатење гласачке кутије;

17) параване за обезбеђивање тајности гласања;

18) два спреја за обележавање прста бирача;

19) две УВ лампе;

20) врећу за одлагање изборног материјала, сигурносне затворнице за печатење вреће и налепницу за обележавање вреће;

21) коверте за паковање гласачких листића и налепнице за печатење коверти.

(2) Уколико материјал из става 1. тачка 9) овог члана, који Комисија достави радном телу, не буде довољан, радно тело га умножава у потребном броју примерака.

(3) Материјал из става 1. тач. 13) и 14) овог члана, радно тело умножава у потребан број примерака.

Изборни материјал који обезбеђују општинске/градске управе

Члан 50.

(1) Општинске/градске управе за сваки бирачки одбор благовремено обезбеђују следећи материјал:

- 1) батерије за УВ лампе;
- 2) прибор за писање (оловке, маркер и др);
- 3) коверте за одлагање гласачких листића и потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места, после гласања;
- 4) остали материјал (маказе, селотејп, јемственик, лењир, папир за писање и др).

(2) Општинске/градске управе дужне су да благовремено обезбеде простор за безбедно чување изборног материјала.

Предаја изборног материјала преко радног тела

Члан 51.

(1) Штампани изборни материјал координатор преузима од Јавног предузећа „Службени гласник“ и предаје радном телу најкасније четири дана пре дана одржавања избора.

(2) Изборни материјал из члана 49. овог упутства, координатор радном телу предаје у седишту управног округа, а за град Београд у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“.

(3) О обављеној примопредаји из става 2. овог члана сачињава се записник у три примерка на обрасцу који прописује Комисија.

(4) Радно тело примљени материјал, заједно с материјалом из члана 50. овог упутства, који је обезбедила општинска/градска управа, предаје бирачким одборима у седишту општине/града, најкасније 48 часова пре дана одржавања избора. О обављеној примопредаји изборног материјала сачињава се записник у три примерка на обрасцу који прописује Комисија.

(5) Након предаје изборног материјала бирачким одборима, изборни материјал се ставља у врећу за одлагање изборног материјала, која се у присуству чланова радног тела и бирачког одбора печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји из става 4. овог члана.

(6) Пре печатења, врећа са изборним материјалом се обавезно обележава налепницом која садржи назив града/општине и редни број бирачког места.

(7) Врећа са изборним материјалом не сме се отворати пре него што се бирачки одбор на дан гласања окупи на бирачком месту.

Посебна правила за паковање и предају гласачких листића

Члан 52.

(1) Ако на одређеном бирачком месту гласа више од 100 бирача једне националне мањине, приликом примопредаје изборног материјала, гласачки листићи за избор чланова националног савета те националне мањине треба да буду предати бирачком одбору тако што се прво у засебне коверте пакује по 100 гласачких листића а на крају у засебан коверат преостали гласачки листићи којих је мање од 100 (на пример, ако је на бирачком месту уписано 436 бирача једне националне мањине, радно тело у четири коверте ставља по 100 гласачких листића а потом преосталих 36 гласачких листића у пету коверту).

(2) У случају из става 1. овог члана, све коверте са гласачким листићима треба да буду затворене и запечаћене налепницом која садржи назив националне мањине и на којој се уписује број гласачких листића у тој коверти и тако се стављају у врећу за одлагање изборног материјала.

(3) Радно тело треба да бирачким одборима нагласи:

1) да се приликом припреме за почетак гласања на бирачком месту, за гласање бирача националне мањине са више од 100 бирача отвара само коверат са мање од 100 гласачких листића;

2) да се коверат са 100 гласачких листића не сме отворати док за гласање не буду искоришћени сви гласачки листићи из прве отворене коверте;

3) да се следећи коверат са 100 гласачких листића отвара тек пошто буде искоришћено свих 100 гласачких листића из претходно отворене коверте са 100 гласачких листића;

4) да све коверте за које није било потребе да се отварају током спровођења гласања, морају да остану запечаћене и тако буду предате радном телу након гласања.

(4) Коверте за паковање гласачких листића и налепнице за печење коверата обезбеђује Комисија и радним телима доставља уз материјал из члана 49. овог упутства.

X. ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА КОМИСИЈИ ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Предаја изборног материјала преко радног тела

Члан 53.

(1) Пошто утврди резултате гласања на бирачком месту, бирачки одбор без одлагања предаје радном телу у згради општине/града, следећи изборни материјал:

1) први примерак записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на изборима за чланове сваког националног савета који су бирани на бирачком месту,

2) образац записника о посматрачима рада бирачког одбора;

3) извод из бирачког списка по којима се гласало на бирачком месту на изборима за чланове сваког националног савета;

4) коверат у којем је Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије запечаћен налепницом;

5) коверат у које су стављени неупотребљени гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савета који је биран на бирачком месту посебно запечаћене налепницом;

6) коверат у које су стављени неважећи гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савета који је биран на бирачком месту посебно запечаћене налепницом;

7) коверат у које су стављени важећи гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савета који је биран на бирачком месту посебно запечаћене налепницом;

8) коверат у које су стављене потписане потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места за гласање на изборима за чланове сваког националног савета посебно запечаћене налепницом;

9) сигурносну затворницу која је коришћена за печатење вреће са изборним материјалом приликом примопредаје изборног материјала између радног тела и бирачког одбора пре гласања;

10) један примерак евиденције о присуству чланова бирачког одбора на бирачком месту.

(2) Изборни материјал предаје председник бирачког одбора или његов заменик, а примопредаји могу да присуствују сви чланови бирачког одбора.

(3) О примопредаји из става 1. овог члана саставља се записник у четири примерка, на обрасцу који прописује Комисија.

(4) Приликом примопредаје из става 1. овог члана, бирачки одбор предаје општинској/градској управи преостали материјал (гласачку кутију, спрејове за обележавање прста бирача, параване за гласање, УВ лампе, идентификационе картице чланова бирачког одбора, прибор за писање и др) и други примерак евиденције о присуству чланова бирачког одбора на бирачком месту.

Поступање са материјалом предатим радном телу и општинској/градској управи

Члан 54.

(1) Пошто бирачки одбор преда изборни материјал радном телу и општинској градској управи, материјал из члана 53. став 1. тач. 4)-7) и тачке 9) ставља се у врећу за одлагање изборног материјала, која се у присуству чланова радног тела и чланова бирачког одбора који су предали материјал печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји из члана 53. став 3. овог упутства.

(2) Пре печатења, врећа се обавезно обележава налепницом која садржи назив града/општине и редни број бирачког места. Запечаћена врећа се може отворити само на основу одлуке Комисије, осим у случају из члана 55. став 5. овог упутства.

(3) Записник о раду бирачког одбора, записник о посматрачима рада бирачког одбора, извод из бирачког списка и коверат са потврдама о изборном праву за гласање ван бирачког места не стављају се у врећу са

осталим изборним материјалом, већ их радно тело пакује одвојено од осталог изборног материјала и тако одвојено предаје координатору.

Члан 55.

(1) Пошто преузме изборни материјал од свих бирачких одбора, радно тело тај материјал одмах предаје координатору у седишту управног округа.

(2) Радна тела за град Београд изборни материјал преузет од свих бирачких одбора, координатору предају у згради Народне скупштине у Београду, Улица краља Милана 14.

(3) Уз изборни материјал преузет од бирачког одбора, радно тело координатору предаје и један примерак записника о примопредаји изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тела, као и један примерак евиденција о присуству чланова бирачког одбора на бирачком месту.

(4) О примопредаји из ст. 1. и 2. овог члана саставља се записник у три примерка, на обрасцу који прописује Комисија.

(5) Координатор је овлашћен да провери садржај запечаћене вреће са изборним материјалом коју је примио од радног тела, у присуству радног тела.

(6) Пошто изврши проверу из става 5. овог члана, координатор, у присуству радног тела, врећу са изборним материјалом печати новом сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји из става 4. овог члана. Запечаћена врећа се може поново отворити само на основу одлуке Комисије.

XI. УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

Контрола записника о раду бирачког одбора

Члан 56.

(1) Приликом примопредаје изборног материјала након гласања представници бирачког одбора и радног тела дужни су да изврше контролу записника о раду бирачког одбора и констатују евентуалне грешке у попуњавању записника, и о томе сачине извештај.

(2) Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал.

Поступање са лаким грешкама

Члан 57.

(1) Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), Комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

(2) Лаке грешке су:

1) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен или је погрешно забележен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број бирача који су гласали, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора забележен број бирача који су гласали већи од броја уписаних бирача у извод из бирачког списка, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

4) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен укупан број гласачких листића у гласачкој кутији, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Поступање са тешким грешкама

Члан 58.

(1) Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје грубе логичко-рачунске грешке (тешке грешке), представници бирачког одбора и радног тела дужни су да приликом контроле записника о раду бирачког одбора изврше и увид у изборни материјал.

(2) Комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора, решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или решење којим поништава гласање на бирачком месту по службеној дужности.

(3) Тешке грешке су нарочито:

1) ако је у записнику о раду бирачког одбора број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа није једнак броју важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја важећих гласачких листића једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора збир броја неважећих гласачких листића и бројева гласова које је појединачно добила свака изборна листа већи од броја бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

4) ако број важећих гласачких листића који је забележен у записнику о раду бирачког одбора није једнак збиру броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број неважећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

6) ако број неважећих гласачких листића који је забележен у записнику о раду бирачког одбора није једнак разлици броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији и броја важећих гласачких листића,

а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Немогућност да се утврде резултати гласања на бирачком месту

Члан 59.

Комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања:

- 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено;
- 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора;
- 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора;
- 4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Поништавање гласања на бирачком месту по службеној дужности

Члан 60.

Комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди:

- 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали;
- 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка;
- 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора;
- 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Понављање гласања

Члан 61.

(1) Гласање на бирачком месту се понавља ако је констатовано да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или ако је гласање на том бирачком месту поништено.

(2) Решење о спровођењу поновног гласања на бирачком месту Комисија доноси у року од три дана од дана када је на веб-презентацији објављено решење којим је констатовано да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решење којим је гласање на том бирачком месту поништено.

(3) Ако је против решења којим је констатовано да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим је гласање на бирачком месту поништено поднето правно средство, рок за доношење решења о спровођењу поновног гласања на том бирачком

месту рачуна се од дана када је Комисији достављена одлука по правном средству.

(4) Поновно гласање спроводи се у року од десет дана од дана доношења решења о спровођењу поновног гласања.

(5) Комисија именује нови бирачки одбор за спровођење поновног гласања.

Резултати избора

Члан 62.

(1) Извештај са укупним резултатима избора за сваки национални савет Комисија утврђује и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ у року од 96 часова од часа завршетка гласања.

(2) Ако је поднето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту и ако је поднето правно средство против решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим се поништава гласање на бирачком месту, рок за утврђивање и објављивање извештаја са укупним резултатима избора рачуна се од дана када су Комисији достављене одлуке о свим поднетим правним средствима.

(3) Ако се на појединим бирачким местима спроводи поновно гласање, рок за утврђивање и објављивање извештаја са укупним резултатима избора рачуна се од затварања бирачког места на којем је најкасније поновљено гласање, односно од дана када су Комисији достављене одлуке о свим евентуално поднетим правним средствима у вези са поновним гласањем.

(4) Републичка изборна комисија на седници утврђује прелиминарне резултате избора за сва бирачка места која су обрађена у року од 24 часа од затварања бирачких места.

(5) Комисија на својој веб-презентацији објављује резултате гласања за сваки национални савет по бирачким местима.

Објављивање записника о раду бирачких одбора

Члан 63.

(1) Комисија на веб-презентацији објављује све записнике о раду бирачког одбора.

(2) Ако је исправљена грешка у попуњавању записника о раду бирачког одбора, објављује се и решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

(3) Ако је Комисија донела решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или решење којим поништава гласање на бирачком месту, на веб-презентацији се уз записник о раду бирачког одбора објављује и то решење.

Статистичка обрада података

Члан 64.

(1) Статистичку обраду података при спровођењу избора обавља републичка организација надлежна за послове статистике, на основу записника о раду бирачких одбора.

(2) Статистичка обрада података врши се приликом примопредаје изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тела и у седишту Комисије.

(3) Републичка организација надлежна за послове статистике одређује лице које ће, по завршетку гласања, присуствовати примопредаји изборног материјала између бирачких одбора и радних тела, извршити логичко-рачунску контролу података у записницима о раду бирачких одбора, учествовати у контроли записника о раду бирачког одбора и унети резултате гласања из записника о раду бирачких одбора који не садрже формалне недостатке у базу резултата избора.

(4) Предлагач проглашене изборне листе може Комисији пријавити лице које има право да присуствује статистичкој обради података у Комисији и приликом примопредаје изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тела.

(5) Одмах пошто се статистички обраде, подаци о резултатима гласања на бирачким местима се објављују на веб-презентацији Комисије, почев од података са првог обрађеног бирачког места, закључно са објављивањем укупних резултата избора.

XII. НАДГЛЕДАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РАДА ОРГАНА И ТЕЛА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Представници предлагача проглашених изборних листа

Члан 65.

(1) Рад органа и тела за спровођење избора могу надгледати представници предлагача проглашених изборних листа.

(2) Седници Комисије, састанку радне групе или састанку радног тела може да присуствује само један представник предлагача проглашене изборне листе.

(3) Представник предлагача изборне листе може да надгледа рад свих бирачких одбора на територији општине/града/градске општине града Београда за коју је пријављен, с тим да на једном бирачком месту не могу истовремено присуствовати два представника истог предлагача изборне листе.

(4) За надгледање рада органа за спровођење избора предлагач изборне листе може да овласти пунолетног држављанина Републике Србије који није кандидат за члана националног савета или члан органа и тела ангажованих на спровођењу избора.

(5) Представници предлагача проглашене изборне листе могу да надгледају рад само оних бирачких одбора који спроводе изборе за чланове националног савета на којима учествује предлагач проглашене изборне листе.

(6) О својим представницима овлашћеним за надгледање рада Комисије, предлагач проглашене изборне листе обавештава Комисију најкасније пет дана пре дана одржавања избора, на обрасцу који прописује Комисија.

(7) О својим представницима овлашћеним за надгледање рада радних тела и бирачких одбора по општинама/градовима/градским општинама града Београда, предлагач проглашене изборне листе обавештава Комисију најкасније десет дана пре дана одржавања избора, на обрасцу који прописује Комисија.

(8) Представницима предлагача изборне листе овлашћеним за надгледање рада органа за спровођење избора Комисија издаје одговарајуће акредитације у које се уписују неопходни подаци наведени у обавештењу Комисији о представницима предлагача изборне листе.

(9) Благовремено примљена обавештења из става 7. овог члана, Комисија доставља бирачким одборима, преко радних тела.

(10) Комисија посебним актом прописује образац списка овлашћених лица за надгледање рада органа и тела за спровођење избора.

(11) Трошкове надгледања рада органа за спровођење избора сnose предлагачи проглашених изборних листа чији представници надгледају рад органа за спровођење избора.

Домаћи и страни посматрачи

Члан 66.

(1) На пријављивање домаћих и страних посматрача рада органа и тела за спровођење избора сходно се примењују одредбе закона којим се уређује избор народних посланика о посматрању рада органа за спровођење избора.

(2) Комисија посебним актом прописује обрасце за подношење пријава за посматрање рада органа и тела за спровођење избора.

Положај представника предлагача изборних листа и посматрача

Члан 67.

На положај представника предлагача изборних листа и посматрача сходно се примењују одредбе закона којим се уређује избор народних посланика о посматрању рада органа за спровођење избора.

XIII. ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Члан 68.

На заштиту изборног права сходно се примењују одредбе о заштити изборног права закона којим се уређује избор народних посланика, с тим што се захтев за поништавање гласања на бирачком месту подноси Комисији.

XIV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

Обрасце за спровођење изборних радњи Комисија прописује у року од пет дана од дана доношења одлуке о расписивању избора.

Члан 70.

Даном ступања на снагу овог упутства престаје да важи Упутство за спровођење непосредних избора за чланове националних савета националних мањина („Службени гласник РС“, број 57/18 – пречишћен текст).

Члан 71.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

02 Број 013-1894/22

У Београду, 5. септембра 2022. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЕДНИК

Владимир Димитријевић